

KUTSESTANDARD

Grimmikunstnik, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Grimmikunstnik, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Grimmikunstnik, tase 6 teeb keerukamaid ja loomingulisemaid grimeerimistöid, loob tervikliku karakteri, korraldab ning juhendab grimmimeeskonna tööd. Grimmikunstnik valmistab proteeslisandeid, teeb postiche-töid ja loob kavandeid. Kavandi loomisel suudab grimmikunstnik näha tervikpilti, läheneda tööle loominguliselt ja anda edasi visuaalset tervikut.

Grimmikunstnik töötab teatrites, filmistuudiotēs, televisioonis jm etendusasutustes, tehes koostööd režissööri/lavastaja, stilisti, fotograafi, artisti jt-ga.

Kutsealal tegutseb ka grimeerija, tase 5, kes teeb mitmesuguseid kaunistavaid ja korrigeerivaid jumestusi ning rolligrimme, sh ruumilisi ja proteesgrimme, viimistleb juukseid ja näo karvu ning kasutab erinevaid karvlisandeid.

A.2 Tööosad

A.2.1 Ettevalmistumine karakteri loomiseks

1. Ettevalmistav töö.
2. Tööprotsessi korraldamine.
3. Kliendi, tema eripära ja soovidega tutvumine.
4. Kliendi ettevalmistamine.

A.2.2 Jumestustoodete nahale kandmine ja eemaldamine

1. Grimmi eesmärgiga arvestamine.
2. Grimmipõhja nahale kandmine ja näo modelleerimine.
3. Põseruuži kasutamine.
4. Silmade ja kulmude jumestamine.
5. Huulte kujundamine.
6. Viimistlemine.
7. Paruka ja karvlisandite paigaldamine ning soengusse seadmine.
8. Juuste ja habeme kujundamine.
9. Kүүnte kujundamine.
10. Grimmi tegemine.
11. Grimmi eemaldamine.
12. Reageerimine allergilise reaktsiooni puhul.

A.2.3 Visuaali loomine

1. Kontseptsiooniga tutvumine.
2. Kavandi loomine.
3. Ressursi korraldamine.

A.2.4 Kliendisuhtlus

1. Tööks ettevalmistumine.

2. Suhte loomine. 3. Professionaalne käitumine. 4. Ülevaate andmine. A.2.5 Meeskonna juhtimine 1. Meeskonna loomine. 2. Juhendamine. 3. Professionaalsete oskuste arendamine. 4. Ressursside haldamine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Grimmikunstniku töö on vahelduva iseloomuga, tööaeg sõltub etenduste/sündmuste ajast, töötatakse ka öhtuti/öösiti ja nädalavahetustel. Jumestaja töös kasutatavad ained võivad põhjustada allergiat. Takistuseks grimmikunstnikuna töötamisel võib olla värvipimedus.
A.4 Töövahendid
Jumestamis- ja grimeerimistooted ja -vahendid ning karvtööde ja proteesgrimmi valmistamise vahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Töös grimmikunstnikuna on olulised suhtlemisvalmidus, koostöövõime, korrektsus, diskreetsus, loovus, kunsti- ja ilumeel, värvitunnetus ning pingetaluvus.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Üldjuhul on grimmikunstnikul kesk- või kõrgharidus, ta on läbinud erialase täienduskoolituse ja omab töökogemust.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Grimmikunstnik.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Ettevalmistumine karakteri loomiseks	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Tutvub stsenaariumi, eelarve ja võimalusel kostüümikavanditega, tehes koostööd kostüümikunstniku, lavastaja/ režissööri jt asjasse puutuvatega (nt valguskunstnik, näitleja). Eelnevast lähtudes loob karakteri visuaalse lahenduse, arvestades stiili ja ajastut, soengu- ja kostüümiajalugu (sh rahvuslikud eripärad); valmistab kavandi. Teeb vajalikud eeltööd karakteri loomiseks. 2. Valib ja soetab materjalid ja vahendid vastavalt eelarvele või kulukalkulatsioonile ning korraldab vajalike proteeside ja/või karvlisandite valmistamise. Korraldab ja jälgib tööprotsessi kulgu ja kvaliteeti. Loob ja koostab grimmimanuaali, mida vajadusel täiendab või muudab. 3. Selgitab välja grimeerimise eesmärgi ja vajalikud lisandid (nt parukad, vuntsid, proteeslisandid, kiilakamütsid). Vajadusel juhendab töid ja vastutab nende tulemuse eest. Valib grimeerimiseks sobivad tooted, lähtudes kliendi näonaha tüübist, seisukorrast ja kliendi east, naha värvi alatoonist ja grimeerimise eesmärgist. Arvestab võimalike allergeenidega toodetes ja vahendites ning võimalike nahahaigustega. 4. Valmistab kliendi grimeerimiseks ette, kasutab meigilina. Vajadusel kinnitab juuksed ja modelleerib kul mud. Puhastab kliendi näonaha sobivate toodete (nt toonik, näopiim, silmameigi eemaldaja) ja vahenditega (nt vatitikud,	

vatipadjad). Vajadusel kannab näonahale kreemid, grimmi ja näonahka kaitsvad vahendid sõltuvalt grimeerimise eesmärgist.

B.2.2 Jumestustoodete nahale kandmine ja eemaldamine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. Lähtub oma töös grimeerimise eesmärgist, nt tele- või filmivõtted, lavavalgus, kaugus publikust ja kaamerast, jumestuse intensiivsus.
2. Sõltuvalt grimmi kasutab proteeslisandeid ja/või kannab grimmi põhja näonahale ja modelleerib. Vajadusel ühtlustab dekoltee, kaela, kõrvad ja käed. Kasutab mitmesuguseid tooteid (nt vee, õli, silikooni ja vaha baasil jumestuskreemid, aerograafvärvid, HD-tooted, mineraal- või kompaktpuudrid) ja vahendeid ning tehnikaid (sh aerograaftehnika, ea muutmise). Vajadusel kasutab neutralisaatoreid, valgustpeegeldavaid tooteid, varju- ja peitevärve, tuginedes värviringile. Kinnitab grimmi põhja.
3. Valib kliendi nahatüübile ning eale sobiva põseruuzi ja kannab selle nahale sobiva tehnikaga (nt kompakt-, mineraal-, kreemvärvid).
4. Jumestab silmad ja modelleerib need, lähtudes karakterist ja grimmi manuaalist, kasutades sobivaid vahendeid, tooteid (sh aerograaftooteid) ja tehnikaid (sh ea muutmise); kujundab laineri joone. Kinnitab kunstripsmed, ribaripsmed, ripsmetutikud, vajadusel koolutab ripsmed. Modelleerib ja kujundab kulmud.
5. Modelleerib huuled, lähtudes grimmi eesmärgist ja karakterist, kasutades sobivaid vahendeid, tooteid ning tehnikaid, vajadusel kasutab valgusevarju värve. Vajadusel fikseerib huulevärvi.
6. Korrigeerib või taastab soengu, hindab oma tööd ja viimistleb (sh käed kõrvad, dekoltee). Fikseerib grimmi.
7. Kinnitab kliendi juuksed paruka paigaldamiseks, lähtuvalt paruka tüübist ja visuaalsest eesmärgist. Kinnitab paruka jt teised karvlisandid, kasutades selleks sobivaid vahendeid ja tehnikaid (nt liimimine, klambrid, vedrud). Pärast paruka paigaldamist viimistleb ja fikseerib soengu. Vajadusel kinnitab juukselisandid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja mitmesuguseid kinnitusvõtteid (nt punumistechnika, liimimine, sõlmimine).
8. Teeb kliendile soengu vastavalt grimmi eesmärgile, kasutades vajadusel sobivaid lisandeid. Vajadusel korrigeerib juuste ja/või habeme lõikust.
9. Lakib kliendi küüned, vajadusel kinnitab teipidega kunstküüned, lähtudes grimmi eesmärgist või karakterist.
10. Teeb stiliseeritud (nt 20. aastate grimmi ülekantuna tänapäeva) või rahvusteemalise grimmi (geiša, india, egiptuse või muu grimmi), lähtudes grimmi eesmärgist ja kasutades sobivaid vahendeid ja tehnikaid ning aksessuaare. Kasutab erinevaid karvlisandeid, näoprotese, spetsiaalseid teipe naha pingutamiseks jm, lähtudes grimmi kavandist või karakteri eesmärgist.
11. Eemaldab grimmi sobivate vahenditega (nt vaseliin, liimieemaldusvahend, proteesgrimmi eemaldamise vahendid) ise või annab kliendile juhised grimmi eemaldamiseks ja vajadusel sobivad eemaldamisvahendid. Tagab grimmi eemaldamise, arvestades grimmi kasutatud materjale.
12. Allergilise reaktsiooni ilmnemisel eemaldab võimaliku allergiatekitaja, vajadusel korraldab esmaabi andmise.

B.2.3 Visuaali loomine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. Koostöös meeskonnaga selgitab välja osaliste (stilist, fotograaf jt) nägemuse toimuva sündmuse kohta. Lepib kokku sündmuse teema, tehnilised võimalused ja grimmi/grimeerimise (vajadusel ka karvtööd) eelarve.
2. Loob grimmi tervikkavandi ja tutvustab seda meeskonnale. Kavandi loomisel lähtub eelnevalt kokkulepitud sündmuse teemast, tehnilistest võimalustest (nt valgus, kompositsioon, temperatuur, tuulemasin) ja eelarvest.
3. Planeerib grimeerimise ajagraafiku ja koostab vajadusel meeskonna, lähtudes töömahust ja ajapiirangust. Vastutab eelarves püsimise ja grimeerimise lõpliku tulemuse eest.

B.2.4 Kliendisuhetus

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Enne teenuse osutamist ja kliendiga suhtlemist valmistab töökoha ette ja varub piisavalt aega (soovitavalt 15 minutit) ka enda emotsionaalseks ja füüsiliseks ettevalmistamiseks.
2. Kliendi saabumisel jätab positiivse esmamulje, käitub viisakalt, sõbralikult ja tolerantselt. Loob privaatse, turvalise ja mugava õhkkonna. Keeldub töö tegemisest, kui klient käitub ebaadekvaatselt ja teavitab sellest töö tellijat.
3. Käitub teenindussituatsioonides adekvaatselt ja loovalt, taandab negatiivsed emotsioonid ja kohaneb kiiresti mitmesuguste olukordadega. Ei kaota enesevalitsust ja kontrollib oma kehakeelt. Annab klienti teenindades ülevaate jumestamise käigust.
4. Teeb tehtud töödest ülevaate ja vajadusel esitab selle vastutavale isikule või töö tellijale (nt kunstnik, fotograaf, lavastaja, režissöör). Kasutab vastavalt vajadusele digivahendeid.

B.2.5 Meeskonna juhtimine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Koostab meeskonna ja loob meeskonnavaimu. Delegeerib töö asjakohaselt ja õiglaselt. Juhendab meeskonnaliikmeid ja abistab neid tekkinud küsimuste ja probleemide lahendamisel vastavalt oma pädevusele ning organisatsioonis kehtestatud korrale. Organiseerib vajadusel väljaõpet ja tutvustab meeskonnale uusi tehnikaid ning materjale. Peab kinni eelarvest ja peab arvestust sündmustegevuses olevate varade (tööriistad, -seadmed, -vahendid) haldamise ja kasutamise üle. Valib välja vajalikud tooted ja teeb ettepaneku nende soetamiseks, lähtudes eelarvest. Vastutab jumestusvarustuse komplekteerimise eest, sh väljasõitudel ning ringreisidel. 	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.6 Grimmikunstnik, tase 6 kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Järgib oma töös grimeerija ja jumestaja kutse-eetikat (vt lisa 1 Grimeerija ja jumestaja kutse-eetika). Arendab oma tööalaseid teadmisi ja oskusi. Kasutab arengu- ja koolitusvõimalusi. Jagab oma teadmisi kolleegidega. On täpne ja kasutab ressursse (nt aeg, töövahendid) efektiivselt ning peab kinni eelarvest, kellaegadest ja tähtaegadest, kontrollib nendest kinnipidamist. Loob kolleegidega head suhted ning on koostöövalmis. Hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni, valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi. Väljendab oma seisukohti hinnanguvabalt. Reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt. Talub pinget ja tuleb toime tagasilöökidega, õpib konstruktiivselt tagasisidest. Juhib meeskonda. Tunnustab uusi ideid ja arengusuundi. Teeb koostööd kolleegide ja tellijatega, arvestades organisatsiooni struktuuri ning erinevate üksuste funktsioone ja pädevust. Hoiab oma töökeskkonna ja töövahendid korras. Järgib hügieeni- ja ohutusnõudeid. <p>Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-10042019-1.4/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Aimi Etverk, NUKU teater Meelis Krik, GlamEst OÜ Liina Pihel, Pihelliina makeup OÜ Liisi Roht, Le Kino OÜ Liia Viitas, Eesti Meigikunstnike Ühendus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	15
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	10.04.2019
6. Kutsestandard kehtib kuni	25.03.2024
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3435 Muud kunsti- ja kultuurivaldkonna keskastme spetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Make-up Designer, level 6

C.3 Lisad

Lisa 1 Grimeerija ja jumestaja kutse-eetika
